

Velikonoční dny a proč se tak jmenují

Velikonoce neznamení jen „půst a poté spoustu jídla“ nebo jen nějaké to „volno končící výpraskem pomlázkou“. Velikonoce jsou – a to především pro křesťany – připomínkou Ježíšovy smrti a jeho následného zmrtvýchvstání.

Poslednímu týdnu před Velikonocemi se říká Pašijový, a to podle pašijí – lidových představení o utrpení Ježíše Krista. Přibližme si nyní jednotlivé dny tohoto týdne podrobněji...

Modré pondělí a Žluté (někdy i Šedé) úterý

Název obou dnů je odvozen od látky, která se ten den vyvěšuje v kostele. Lidé uklízeli – vymetali a bílili světnice i chalupy. Všechno muselo být vyneseno ven, uvnitř nesmělo být vynecháno jediné místo. Vymetáním chalup lidé symbolicky vymetávali zimu i ze svých duší.

Škaredá (nebo také Sazometná či Černá) středa

Dnes se pro změnu vymetaly komíny (proto je také odvozen název této středy) a hospodyně pekly pletence zvané jidáše. Věřilo se, že kdo se bude v tento den škaredit, zůstane mu to po celý rok!

Zelený čtvrtek

Název dnešního dne pochází od zelené stravy (nejčastěji mladých sekaných kopřiv, špenátu, zelí, šťovíku či různých bylinek), která se v tento den jí, aby zajistila pevné zdraví po celý rok.

Velký pátek

Velký pátek je nesmutnějším dnem křesťanského roku, protože byl Ježíš ukřižován. Křesťané si tuto událost připomínají zvláštní bohoslužbou, při níž nezní varhany. Věřilo se také, že se v tento den otevírají skály a lidé k nim proto chodili hledat poklady.

Bílá sobota

Sobota je bílá podle roucha, v němž se přijímá křest. Lidé zapalují svíce – symboly světla a nového života. Velká noc ze soboty na neděli je pak nejen nocí Kristova vzkříšení, ale také vítězstvím světla nad temnotou. Bývalo zvykem uhasit oheň a zapálit nový.

Velikonoční neděle (Boží hod velikonoční)

O Velikonoční neděli se pekli beránci a mazance, pletly se pomlázky a zdobila vajíčka. V tento den nesmí v žádném pokrmu chybět vajíčka.

Velikonoční (původně Červené) pondělí

Velikonoční Červené pondělí má jméno odvozeno od barvy, na kterou se vejce obarvovala nejčastěji. Ten den chodili chlapci šlehat děvčata s opentlenou pomlázkou, která měla děvčata „omladit“ (zelené proutky jim měly dodat sílu a plodnost). Dívky pak chlapce obdarovávaly malovanými vejci – kraslicemi, které symbolizovaly znovuzrození života a jeho věčného trvání.

